

Leermeester natuur

Vorig jaar was ik met de groenbeheerders van Twickel op excursie naar Engeland om kennis op te doen. Onze eerste bestemming was het 3500 hectare

grote landgoed Knepp, zo'n 70 km ten zuiden van Londen. Gedurende vele jaren probeerde eigenaar Sir Charles Burrell het landbouwbedrijf op het landgoed uit de rode cijfers te krijgen. Van alles is geprobeerd: schaalvergroting, intensivering en ketenverkorting; het lukte niet. Twintig jaar geleden gooide men het over een andere boeg: minder ingrijpen met mensen, machines en kunstmatige middelen. En vooral de natuur meer zijn gang laten gaan, inclusief grote grazers, zodat een beter natuurlijk evenwicht ontstaat. De gebruikte term daarvoor is 'rewilding' maar op Knepp spreken ze liever van 'wilding' omdat men de natuur niet helemaal zijn gang laat gaan. Zo is het landgoed ingedeeld in een aantal blokken, waarbij het land in méér of mindere mate natuurlijk wordt beheerd door beschermde huisdierrassen zoals English Longhorn, Tamworth en roodwild zoals edel- en damherten. Het resultaat is een zeer biodivers landgoed, waarbij menselijke activiteiten zich beperken tot oogsten. Het is zelfvoorzienend en productief. Maar ook educatief, recreatief en innovatief. Met safari's, natuurcamping en verwaarding van carbon en eco credits. De opbrengst per hectare is omgeturnd van verlies naar winstgevend en meer dan verdubbeld.

Als tweede bezochten we de bekende heggen- vlechter Nigel Adams in de Chiltorn Hills nabij Oxford. Hij heeft een duidelijke visie op het cyclisch beheer en onderhoud van heggen. Daar spreekt men over 'hedgerows'; een mengeling van haag en houtwal. Van oudsher waren ze bedoeld om vee binnen gewenste grenzen te houden, hout te produceren en eigendom af te bakenen. Biodiversiteit was een bijkomstigheid maar geen doel. Heggen en houtwallen zijn anno '23 bijzonder nuttig en vormen niet alleen ecologische verbindingstroken, ze zijn cruciaal voor de biodiversiteit, vangen water op, beschermen tegen ammoniakdampen en dragen bij aan de opslag van koolstof. Nigel Adams heeft zijn kennis over aanleg en onderhoud overgebracht en bij ons het belang van heggen en houtwallen weer aangescherpt. En laten we niet vergeten dat ze ook de basis zijn van een aantrekkelijk Twents coulisselandschap waarin we behaaglijk wonen, werken en recreëren.

VAN DE RENTMEESTE